

Reaksjoner etter stortingsdebatten: – Den største ansvarsfraskrivelsen jeg har opplevd

Berit Tønnesen syns retorikken til helseminister Bent Høie er skremmende. Foto: Håkon Mosvold Larsen

 Av [Pål Sundøy](#) og [Morten Feirud](#)

13. mai 2020, kl. 14:02

I stortingsdebatten tirsdag ble det mer eller mindre klart at Arbeiderpartiet ikke kommer til å støtte forslaget om å beholde føden i Kristiansund. Partiet vil heller legge fram et forslag som sikrer fødeavdeling til SNR står ferdig.

Dette er en viktig påminnelse i en situasjon der man lett kan tro at man er forpliktet til å følge dette vedtaket. Det er de ikke, sa helseminister Bent Høie (H) i stortingsdebatten.

Det sa Høie i kjølvannet av at det ble klart at Arbeiderpartiet ikke kommer til å støtte forslaget fra Sp, SV og Frp om at det skal være fødeavdeling i Kristiansund også etter at sykehuset på Hjelset er tatt i bruk. Og at Ap heller vil legge fram et forslag som sikrer fødeavdeling i Kristiansund fram til sykehuset står ferdig, altså til 2024.

Skuffet av eget parti, skremt av Høie

Etter planen skulle det egentlig votes over vedtak under tirsdagens stortingsdebatt, men på grunn av en lang debatt ble dette utsatt til torsdag.

Leder for Kristiansund Arbeiderparti, Berit Tønnesen, sier at kommentarene til helseministeren er «skremmende».

– Det er den største ansvarsfraskrivelsen jeg har opplevd. At en statsråd sier at heller ikke nasjonalforsamlingen har påvirkning på hva helseforetakene gjør. Det blir jeg sjokkert over. Det er skremmende at han sier noe sånt, sier Tønnesen til Tidens Krav.

Arbeiderpartiet i Møre og Romsdal har forsøkt å påvirke partiet sentralt. Gårsdagens uttalelse fra helsepolitisk talsperson i Ap, Ingvild Kjerkol, tyder på at dette har falt for døve ører.

– Det har vært møter helt inntil gårsdagens debatt. Vi trodde jo avstemmingen skulle komme. Kjerkol fortalte hva Ap kommer til å gi sin støtte til. Jeg tviler på at vi kan påvirke dette i en annen retning før voteringen i morgen, sier Tønnesen som åpenbart er skuffet over avgjørelsen sentralt.

Neergaard mistet nattesøvnen

Ordfører i Kristiansund, Kjell Neergaard, klarer ikke legge skjul på at han er skuffet over eget parti.

– Jeg satt og fulgte debatten. Vi har vært i dialog med både Ingvild Kjerkol og Jonas Gahr Støre. Vi har gitt klart uttrykk for hva Arbeiderpartiet i Møre og Romsdal ønsker. Vi føler oss ikke lyttet til. Vi er selvfølgelig skuffet av partiet sentralt, svarer ordfører Neergaard på spørsmål om hvilke inntrykk han satt igjen med etter stortingsdebatten.

– *Hva tenker du om Høie sin uttalelse om at helseforetak ikke er pålagt å følge stortingsvedtak?*

– Jeg har ikke sovet i natt. Tross alt, tross skuffelsen, begynte jeg å tenke på hvor vi har muligheter. Det er et viktig vedtak å beholde føden fram til 2024. Jeg forventer at helseforetaket følger opp stortingsvedtaket og at det da tilføres midler som gjør dette mulig. Mye kan skje på fire år, det gir oss rom til å fortsette jobben med å bevare føden, svarer Neergaard, som er enig med partifelle Tønnesen at Høie driver med ansvarsfraskrivelse.

– Han skyver foretaket foran seg. Dytter ting nedover i systemet. Det er det som er så feil med foretaksmodellen. Hvis ikke engang et stortingsvedtak er førende, da er vi på ville veier, sier Neergaard.

Snakkes om utmelding

Nyvalgt leder for Smøla Arbeiderparti, Tine Elise Leonhardsen Tuven, ser ikke bort fra at flere kan komme til å melde seg ut av partiet som følge av avgjørelsen.

– Vi har diskutert dette i styregruppa, men vi er litt usikre på hva vi gjør framover. Jeg vet at flere har snakket om utmelding eller å ikke betale kontingent, men ingenting er avgjort. Vi skal diskutere dette framover, men det er klart at vi føler at vi i distriktskommunene ikke blir hørt, sier Tuven.

Lokallagslederen tror velgerne lokalt vil straffe Ap når velgerne går til stemmeurnene.

– Jeg tror mange Ap-velgere vil si at nok er nok og begeret er fullt. Jeg tror ikke det er vi som kommer til å sanke flest stemmer ved neste valg, sier hun.

Siste tog har ikke gått

Aureordfører Hanne-Berit Brekken sier hun blir skremt over helseminister Bent Høie sin uttalelse om at helseforetaket Ikke er forpliktet til å følge stortingsvedtak om fødetilbudet.

– Om det er et slag i trynet at vi ikke får beholde et fødetilbud etter at nysykehuset står ferdig, så er det ille at den kan legges ned før. Det er flertall på Stortinget for å beholde avdelingen til SNR står ferdig, så dette vil være å dra i gal retning. Jeg håper helseforetaket skjønner dette bedre enn Høyre, sier Ap-ordføreren.

Fødesaken er oppe til debatt i forbindelse med Nasjonal helse- og sykehusplan, og Brekken mener det er en mulighet for å kjøpe seg tid til å snu i spørsmålet om å legge ned fødeavdelingen etter at sykehuset på Hjelset står ferdig om fire år.

– Det er flertall på Stortinget for å bevare fødeavdelingen til det nye sykehuset står ferdig. Den tiden skal vi bruke godt. Det ligger jo i forslaget at de ønsker å se på hva nærhet til fødeavdelingen betyr. Mye kan skje på fire år, og hvis det er faglige argument som sier nærhet er viktig, har vi en god sak. Utfordringen er å bli enig om hva som skal vektlegges i hva som er faglig viktig.

– Vi har ikke med oss partiet sentralt i denne saken, men jeg tror ikke siste tog har gått, sier Brekken.

Helseforetaksmodellen

Ordførerkollega og partifelle Ingrid Rangønes i Averøy mener helseforetaksmodellen gjør det mulig å overstyre lokale politikere.

– Jeg tenker at de velger å ikke lytte til lokallagene og ordførere på Nordmøre. At de ikke lytter til et enstemmig fylkesstyre i Ap. Slik jeg ser det, er det helseforetaksmodellen som ligger bak. Når de lokale stemmene ikke blir lyttet til når avgjørelsen skal tas, er det tydelig at det er helseforetakets virkelighetsforståelse som legges til grunn. Lokale politikere mister sin stemme og helseforetaksmodellen gjør dette mulig.

- Alle dystre spådommer om hva som kan skje med en slik modell slo til etter debatten i Stortinget tirsdag kveld. For meg bekrefter bare dette at dagens helseforetaksmodell må bort, og at min kamp mot modellen blir intensivert framover, sier Rangønes.